

Συνέντευξη με τον Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας κ. Κ. Μπακογιάννη

Κύριε Περιφερειάρχη, εμείς οι εκπρόσωποι των μαθητών του 6^{ου} Γυμνασίου Λαμίας, υπεύθυνοι για τη σύνταξη της εφημερίδας μας «Μέση Φωνή» σας ευχαριστούμε για τη προθυμία να μας δεχτείτε και να μας φιλοξενήσετε καλόκαρδα. Σας είμαστε ευγνώμονες που μας δίνετε τη δυνατότητα να σας γνωρίσουμε από κοντά και να συζητήσουμε μαζί σας, απορίες, προβληματισμούς και θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Δε σας το κρύβουμε πως έχουμε ακούσει διάφορα για τον Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας, Κώστα Μπακογιάννη. Αλήθεια ποιος είναι αυτός ο νέος άνθρωπος που έχει πρόσφατα αναλάβει τις τύχες της περιφέρειας;

Σας καλωσορίζω κι εγώ εδώ, στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος. Μας δίνετε πάρα πολύ μεγάλη χαρά με την επίσκεψή σας και θέλω να σας δώσω θερμά συγχαρητήρια για την πρωτοβουλία σας. Ποιος είμαι εγώ; Είμαι μπαμπάς. Είμαι φίλος. Έχω πολλούς αγαπημένους φίλους και είμαι πάρα πολύ τυχερός. Είμαι γιος, είμαι εγγονός, είμαι ανιψιός, είμαι ξάδελφος. Είμαι και Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδος και έχω την τεράστια τιμή να υπηρετώ μια πολύ μεγάλη Περιφέρεια, την «Περιφέρεια των αντιθέσεων».Μια Περιφέρεια που στα χαρτιά φαινόμαστε πλούσιοι ενώ στην πραγματικότητα αντιμετωπίζουμε τεράστιες προκλήσεις και προσπαθούμε όλοι μαζί, μια ομάδα, να κάνουμε ό,τι μπορούμε καλύτερο για την Περιφέρεια και για τους πολίτες της.

Ένας ποιητής λέει: «Ράβω στο νου μου μια φορεσιά τον κόσμο να τον αλλάξω». Εσείς τι φορεσιά θα θέλατε να φορέσετε στην περιφέρειά μας πρώτα και μετά στον κόσμο για ν' αλλάξει;

Μία φορεσιά μόνο με τα χρώματα του ουράνιου τόξου με ελπίδα, με αισιοδοξία, με δύναμη, με ζωή. Είναι μία πάρα πολύ δύσκολη συγκυρία, για όλους εμάς, αυτή που διανύουμε και όλοι σας στα σπίτια σας, στο σχολείο σας το βιώνετε. Πιστεύω όμως ότι αν όλοι μαζί προσπαθήσουμε μπορούμε πραγματικά να ανατρέψουμε τα πράγματα και να ανοίξουμε νέους δρόμους.

Ποιο είναι το οργανόγραμμα της περιφέρειας; Από ποια όργανα απαρτίζεται, τι αρμοδιότητες έχουν και τι δυνατότητες κατέχουν ώστε να επηρεάζουν τους πολίτες της και να επιδρούν θετικά ή όχι στην πολιτική, πολιτισμική, οικονομική και κοινωνική ζωή του τόπου μας;

Οι περιφέρειες, όπως ξέρετε, είναι ένας νεοπαγής θεσμός. Εμείς είμαστε μόλις η δεύτερη αιρετή θητεία. Κάνουμε λοιπόν ακόμα τα πρώτα μας βήματα. Στην προηγούμενη θητεία γεννήθηκε η περιφέρεια. Μπουσούλησε, αποκαλύφθηκαν και οι πρώτες παιδικές ασθένειες και τώρα σιγά σιγά προσπαθούμε να ωριμάσουμε. Έχουμε έναν ρόλο επιτελικό και έναν επιχειρησιακό. Ο επιτελικός ρόλος έχει να κάνει με τον αναπτυξιακό προγραμματισμό της περιφέρειας μας όπου κυρίως προσπαθούμε να αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα χρηματοδοτικά εργαλεία που έχουμε στην διάθεση μας. Είτε μιλάμε για ευρωπαϊκούς είτε μιλάμε για εθνικούς πόρους. Ο επιχειρησιακός μας ρόλος έχει να κάνει με μια σειρά από συγκεκριμένες αρμοδιότητες τις οποίες εμείς οφείλουμε να φέρουμε εις πέρας. Ενδεικτικά αναφέρω την δακοκτονία, τα επιδόματα των νεφροπαθών....

Ποια περιοχή της περιφέρειας έχει τα μεγαλύτερα προβλήματα; Η δική μας περιοχή ποια προβλήματα αντιμετωπίζει, πώς τα διαχειρίζεστε και τι αποτελέσματα έχετε μέχρι τώρα;

Κάθε περιφερειακή ενότητα, κάθε νομός, έχει τη δικιά της προσωπικότητα. Αντιμετωπίζει ξεχωριστά προβλήματα και ξεχωριστές προκλήσεις. Ασφαλώς, υπάρχουν όμως και κάποια ζητήματα τα οποία θα μπορούσαμε να τα χαρακτηρίσουμε υπερτοπικά. Δηλαδή, τέμνουν οριζόντια την περιφέρειά μας. Στην Φθιώτιδα μάς απασχολεί πάρα πολύ η ενίσχυση του αγροτικού τομέα. Επίσης μάς απασχολεί πάρα πολύ η ολοκλήρωση κάποιων έργων τα οποία πρέπει να προχωρήσουν, ο κόμβος της Ξυριώτισσας, π.χ. που δημοπρατήθηκε πριν από δύο μήνες περίπου και προσπαθούμε να δώσουμε λύσεις σε κάποια χρονίζοντα προβλήματα όπως το γεγονός ότι ο νομός Φθιώτιδας είναι ο μόνος νομός στην περιφέρεια μας που δεν έχει διοικητήριο. Τώρα, λοιπόν, καταφέραμε να εξασφαλίσουμε το νέο κτίριο αυτό της ΜΕΡ.ΥΠ και θα μεταφερθούμε εκεί. Αναφερόμαστε στα υπερτοπικά προβλήματα και δυστυχώς λόγω της κρίσης όλη η Ελλάδα αλλά και η περιφέρεια της Στ. Ελλάδος αντιμετωπίζει κάποιες μάστιγες. Για παράδειγμα, η ανεργία είναι ένα πολύ μεγάλο ζήτημα που μας απασχολεί καθώς και η καταπολέμηση της γραφειοκρατίας, πως δηλαδή μπορούμε εμείς ως περιφέρεια να αναδιαρθρώσουμε τις υπηρεσίες μας κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι πιο φιλικές με τον πολίτη. Ένα άλλο παράδειγμα είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και βεβαίως πάνω από όλα αυτό που μας ενδιαφέρει εμάς πάρα πολύ είναι η καταπολέμηση της ανθρωπιστικής κρίσης, να βοηθήσουμε τους πιο αδύναμους στην κοινωνία μας. Διότι, ξέρετε, φαντάζομαι ότι μία κοινωνία κρίνεται από το πώς αντιμετωπίζει τον αδύναμο, όχι τον ισχυρό. Και το πρώτο μέλημα όλων εμάς, που μας έχουν εμπιστευτεί οι άνθρωποι να έχουμε μία θέση, πρέπει να είναι αυτό!

Δεν είναι υπερβολή αν πούμε πως ο νομός μας έχει τα περισσότερα διόδια. Συμφωνείτε; Αν ναι, τι θα πρέπει να γίνει και πως σκέφτεστε ν' αντιμετωπίσετε αυτό το άδικο, απαράδεκτο και με πολλές επιπτώσεις δεδομένο;

Συμφωνούμε ότι δεν είναι υπερβολή αυτό, ούτε στο ελάχιστο. Η πραγματικότητα είναι ότι εμείς έχουμε συνολικά στην περιφέρεια Στ. Ελλάδος πάρα πολλά διόδια. Εμείς το αντιλαμβανόμαστε πλήρως και νομίζω το καταλαβαίνουμε όλοι ότι σε όλον τον κόσμο, όταν θέλεις να φτιάξεις δρόμους, επειδή είναι δύσκολο για το κράτος μόνο του να σηκώσει αυτό το βάρος οικονομικά, γιατί μιλάμε για πάρα πολλά εκατομμύρια, αν όχι δισεκατομμύρια ευρώ, ψάχνει και αναζητεί τρόπους χρηματοδότησης σε συνεργασία με το ιδιωτικό τομέα. Αυτό όμως που συμβαίνει στην Ελλάδα είναι πολύ διαφορετικό απ' αυτό που συμβαίνει στον υπόλοιπο κόσμο. Έχουμε δει μια πολύ μεγάλη, μια τερατώδη αύξηση των τιμών στα διόδια ενώ ταυτόχρονα λόγω της κρίσης έχουμε μια πάρα πολύ μεγάλη μείωση στα εισοδήματα των ανθρώπων. Εμείς λοιπόν, αυτό το οποίο έχουμε ζητήσει από το κεντρικό κράτος και συνεχίζουμε να το ζητάμε και θα το συζητήσουμε στο επόμενο Περιφερειακό Συμβούλιο, είναι: Πρώτον να αρχίσουν να υπολογίζονται τα διόδια βάση των χιλιομετρικών αποστάσεων, όπως γίνεται στην Ιταλία. Δεύτερον να υπάρξουν ξεκάθαρες εξαιρέσεις για αυτούς που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη, τους άνεργους, τους πολύτεκνους μεταξύ των άλλων. Τρίτον να μειωθούν οι σταθμοί των διοδίων και βεβαίως τέταρτον, να μειωθεί το συνολικό κόστος των διοδίων γιατί έτσι όπως είναι σήμερα τα πράγματα αυτό λειτουργεί ως τροχοπέδη για την ανάπτυξη της περιφέρειας μας!

Πολιορκούμεστε από μια διαρκή κρίση, από το ψέμα, την ασυνέπεια, την αντιπαραγωγική νοοτροπία, το ανάπηρο πολιτικο-διοικητικό σύστημα, τον πελατειασμό, την κληρονομική δημοκρατία και όσα άλλα. Εσείς τι έχετε να πείτε γι' αυτή την πραγματικότητα; « Τι δέον γενέσθαι;

Εμείς σήμερα βιώνουμε τις συνέπειες μιας οικονομικής κρίσης, όμως ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι η κρίση είναι πρωτίστως πολιτική, που σημαίνει ότι είναι και αξιακή. Δυστυχώς στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια δεν έχουμε κάνει μια ουσιαστική συζήτηση για το πως μπορούμε να χτυπήσουμε το κακό στην ρίζα του και για εμένα αυτό ξεκινάει από το Σύνταγμα της Ελλάδος. Θα πρέπει να γίνουν πολλές συγκεκριμένες αλλαγές στο Σύνταγμα για να μπορέσουμε να λειτουργούμε καλύτερα ως δημοκρατία. Να δώσω μερικά παραδείγματα: δυστυχώς υπάρχει σήμερα στο Σύνταγμα της Ελλάδος μια διάταξη που, κατά την άποψή μου, είναι επαίσχυντη που ξεχωρίζει τους Έλληνες πολίτες σε δύο κατηγορίες, σε αυτούς που έχουν γίνει υπουργοί και σε αυτούς που δεν έχουν γίνει υπουργοί. Αυτοί που έχουν γίνει υπουργοί έχουν στην πράξη μια ασυλία. Άλλο ένα παράδειγμα που θα βοηθούσε πάρα πολύ στη λειτουργία της δημοκρατίας. Αν είχαμε κλειστές κοινοβουλευτικές θητείες, δηλαδή αν δεν διαλύονταν η βουλή κατά το δοκούν, οι βουλευτές θα έπρεπε να αναλάβουν τις υποχρεώσεις τους, να ψάχνουν λύσεις για τα προβλήματα και να μην κρύβονται κάθε τόσο πίσω από μικροπολιτικές τακτικές. Άρα νομίζω ότι θα πρέπει σίγουρα να γίνει αυτός ο ανοιχτός διάλογος για το πως μπορούμε να επανιδρύσουμε το πολίτευμά μας. Βεβαίως, όπως λέγεται η δημοκρατία είναι το καλύτερο από τα χειρότερα πολιτεύματα. Ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι είναι ένα πολίτευμα με πάρα πολλές αδυναμίες, έχει όμως ένα τεράστιο πλεονέκτημα σε σχέση με όλα τα άλλα πολιτεύματα, ότι δίνει στον άνθρωπο την ελευθερία να αναλάβει ο ίδιος τις ευθύνες του. Αυτό λοιπόν πρακτικά

σημαίνει ότι θα πρέπει όλοι μας, εμείς που είμαστε σε κάποιες θέσεις, να αναλάβουμε τις ευθύνες μας και να διεκδικήσουμε το καλύτερο αύριο. Αν ζητάμε να μιλάμε με την γλώσσα της αλήθειας πρέπει να είμαστε και έτοιμοι να ακούσουμε την αλήθεια. Αν θέλουμε να έχουμε νηφαλιότητα και ψυχραιμία, πρέπει εμείς οι ίδιοι να αφήσουμε τις κραυγές και τις φωνές. Είμαι πάρα πολύ αισιόδοξος γιατί νομίζω ότι σιγά-σιγά στην χώρα μας, μια νέα γενιά η οποία είναι αποφασισμένη να μάθει από τα λάθη του παρελθόντος, θα κάνει και αυτή τα δικά της λάθη, μπορεί να είναι και χειρότερα αλλά τουλάχιστον θα είναι διαφορετικά και αυτής της νέας γενιάς τα σημάδια είναι ορατά σε πολλούς χώρους, στην πολιτική, στην δημοσιογραφία, στην επιχειρηματικότητα, στα σχολεία, στο δημόσιο. Εν ολίγοις, θα σας έλεγα ότι από εμάς τους ίδιους εξαρτάται τι δημοκρατία θέλουμε να έχουμε.

Λένε πολλοί πως σήμερα με την πολιτική ασχολούνται όλο και λιγότεροι σοβαροί, ικανοί και έντιμοι. Οι ιδιοτελείς υπερτερούν. Υποστηρίζουν επίσης ότι η σοβαρότητα, η εντιμότητα, η ειλικρίνεια, η συνέπεια, η ηθική ακεραιότητα και η ανιδιοτέλεια δεν συμβαδίζουν με την πολιτική και τους πολιτικούς. Επίσης συμμαρξίζετε αυτή τη διάχυτη άποψη και αν όχι, με ποια λογικά επιχειρήματα την αντικρούετε;

Είναι απολύτως κατανοητή αυτή η εικόνα της πολιτικής. Και είναι έτσι διότι δυστυχώς σήμερα η πολιτική στην Ελλάδα έχει εκφυλιστεί, έχει απαξιωθεί. Αυτή είναι η αλήθεια. Δεν έχει νόημα να το κρύβουμε. Από την άλλη όμως, τίθεται ένα ουσιώδες για μένα ερώτημα. Ο Αριστοτέλης έλεγε ότι με την πολιτική ασχολείται εάν δεν θέλεις να σε διοικούν και να σε κυβερνούν κατώτεροι από εσένα. Κάποιος είναι κατώτερος από εσένα εάν εσύ είσαι έντιμος και εκείνος ανέντιμος ή είναι κατώτερος εάν εσύ είσαι ηθικός και εκείνος είναι ανήθικος. Κάποιος είναι κατώτερος από εσένα εάν εσύ είσαι δουλευταράς και εκείνος τεμπέλης. Οι άνθρωποι οι οποίοι σήμερα είναι στην πολιτική είναι οι άνθρωποι που εμείς οι ίδιοι έχουμε επιλέξει. Σε εμάς λοιπόν επαφίεται να κάνουμε τις αλλαγές. Εγώ είμαι πεπεισμένος ότι μπορούμε πραγματικά ακόμα και σήμερα, όπως είναι τα πράγματα να κάνουμε τη διαφορά και την αλλαγή στην πολιτική. Και υπάρχει πάντα ένα απλό κριτήριο και τώρα απαντάω και προσωπικά. Στο τέλος της ημέρας, το βράδυ για να κοιμηθείς καλά, πρέπει να έχεις την συνείδηση σου καθαρή. Εγώ είμαι παρά πολύ ευτυχής διότι τα 4-5 χρόνια που κάνουμε αυτή την δουλειά σαν ομάδα, όλοι μας κοιμόμαστε πάρα πολύ καλά το βράδυ. Αν ποτέ αισθανθώ ότι χάνω τον ύπνο μου, που σημαίνει ότι έχω συμβιβάσει βασικές αρχές και αξίες, τότε θα προτιμήσω να πάω σπίτι μου.

Λέγεται επίσης πως η πολιτική για να είναι πετυχημένη πρέπει να διαθέτει Λόγο, να παράγει Έργο και να κινητοποιεί με όραμα τους πολίτες. Ποιο είναι το μέχρι τώρα δικό σας έργο στην περιφέρεια, ποιο το όραμά σας και με ποιον πειστικό λόγο το κοινωνείτε στους πολίτες;

Έχω μία ανορθόδοξη άποψη. Νομίζω ότι η πολιτική δεν είναι θέμα λόγου, είναι θέμα πράξης. Και εμείς ειδικά στην Αυτοδιοίκηση κρινόμαστε από τα απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα. Σημασία δεν έχει τόσο πολύ τι λες, ούτε ποιός είσαι, σημασία έχει τι κάνεις. Αν λοιπόν σήμερα με ρωτούσες τι έχουμε κάνει δεν θα μπορούσα να σου πω πολλά. Θα μπορούσα να σου πω για την παράκαμψη της Χαλκίδας, στην Εύβοια που καταφέραμε και την εντάξαμε στο νέο ταμειακό του ΕΣΠΑ, που σημαίνει πρακτικά ότι βρήκαμε τα λεφτά για να γίνει. Για το Νοσοκομείο της Χαλκίδας που είχε 'παγώσει' και τώρα 'ξεκόλλησε' και δουλεύεται, για την Κωπαΐδα στη Βοιωτία η οποία όπως ξέρετε είναι το περιβόλι της Αττικής που βρίσκεται όμως σε μία πάρα πολύ κακή

κατάσταση και έχουμε κάνει πάρα πολλή δουλειά με έργα και με παρεμβάσεις και πιστεύουμε ότι σιγά-σιγά η διαφορά ήδη έχει αρχίσει να φαίνεται. Στη Φθιώτιδα, κάποια έργα και για την ΜΕΡ.ΥΠ. Και μιλώ μόνο για τους τρεις μεγάλους νομούς. Στο σύνολο έχουμε καταφέρει μέσα σε 6-7 μήνες να δημοπρατήσουμε έργα που ξεπερνάνε τα 20-25 εκ. ευρώ. Έχουμε καταφέρει να φέρουμε στην περιφέρειά μας 35 εκ. ευρώ σε χρήματα τα οποία διεκδικήσαμε και πήραμε από το κεντρικό κράτος. Έχουμε καταφέρει να προχωρήσουμε και προχωράμε όσο γίνεται πιο γρήγορα την τουριστική μας προβολή. Αναλαμβάνουμε πρωτοβουλίες για την επιχειρηματικότητα, για τους αγρότες; είναι πολλά. Αλλά σε καμία περίπτωση όλα αυτά δεν είναι αρκετά. Έχουμε πάρα πολύ δουλειά μπροστά μας. Το πρόβλημά μας είναι ότι είκοσι τέσσερις ώρες είναι λίγες μέσα στη μέρα. Αν μου βρείτε τον τρόπο να τις αυξήσουμε θα είμαι πάρα πολύ τυχερός και ευτυχής.

Πιστεύετε ότι υπάρχουν ίσες ευκαιρίες στην παιδεία, την πολιτική, τη ζωή; Εσείς, αν δεν είχατε αυτό τον οικογενειακό προικισμό τι νομίζετε ότι θα γινόταν; Μέχρι που θα μπορούσατε να φτάσετε;

Δεν υπάρχουν ίσες ευκαιρίες στη ζωή! Και στην Ελλάδα του 2015 δεν υπάρχουν! Υπάρχουν πάρα πολύ μεγάλες και πάρα πολύ ισχυρές ανισότητες. Και αυτό νομίζω ότι είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα. Και οι ανισότητες αυτές δεν είναι μόνο θέμα παιδείας, για να είμαστε απολύτως δίκαιοι. Είναι και διαγενιακές ανισότητες. Είναι για παράδειγμα, ότι αυτή τη στιγμή, ενδεχομένως η μία γενιά να ζει εις βάρος μιας άλλης γενιάς. Είναι ανισότητες γεωγραφικές. Άλλα πλεονεκτήματα έχει κάποιος ο οποίος ζει στο κέντρο της Αθήνας και άλλα πλεονεκτήματα μπορεί να έχει κάποιος που ζει στην επαρχία Δυστυχώς, αυτό είναι ένα θέμα για το οποίο δεν μιλάμε! Θέλουμε να το κρύψουμε κάτω από το χαλί! Όμως είναι μία πραγματικότητα την οποία όλοι αντιμετωπίζουμε. Προσωπικά δυσκολεύομαι πολύ να απαντήσω! Γιατί, ξέρεις, πιστεύω ότι όλοι στεκόμαστε πάνω στους ώμους των γονέων μας! Εγώ υπήρξα πάρα πάρα πολύ τυχερός γιατί είχα έναν πατέρα ο οποίος ξεκίνησε από ένα χωριό, τη Βελωτά Ευρυτανίας, ένα χωριό 30-35 κατοίκων. Κάθε μέρα για να πάει στο σχολείο του, περπατούσε 3 ώρες να πάει το πρωί και 3 ώρες να γυρίσει. Και κατάφερε να σπουδάσει στη Γερμανία, να γίνει Διδάκτωρ πανεπιστημίου και μετά να γυρίσει στην Ελλάδα να δουλέψει. Και μου έδωσε όλα αυτά τα εχέγγυα που κυρίως πηγάζουνε από το δικό του διάνυσμα. Το θέμα, όμως δεν είναι τι σου έχουσε δώσει. Το θέμα είναι τι κάνεις εσύ με αυτά! Όλοι εμείς οι γονείς, θέλουμε να κάνουμε το καλύτερο για τα παιδιά μας. Κάνουμε λάθη, έχουμε αδυναμίες, αλλά όλοι θέλουμε να κάνουμε το καλύτερο. Το ερώτημα όμως είναι μετά, τα ίδια τα παιδιά, εμείς οι ίδιοι τι κάνουμε, πώς συνεχίζουμε μπροστά; Ένας ποιητής λέει ότι τη ζωή σου σαν να είσαι άλλος κάνε. Και βεβαίως το στοίχημα είναι να μπορέσουμε κι εμείς με τη σειρά μας να δώσουμε στα παιδιά μας περισσότερα από ότι μας δώσανε εμάς οι γονείς μας.

Ο Ουίλσον Τσώρτσιλ έλεγε πως ένας αισιόδοξος βλέπει μια ευκαιρία σε κάθε περίπτωση και ο απαισιόδοξος μια καταστροφή σε κάθε ευκαιρία. Με δεδομένη τη σημερινή κατάσταση ο Κ. Μπακογιάννης, ο νέος άνθρωπος, ο νέος πολιτικός που φυσικά δε μπορεί να είναι απαισιόδοξος ποιες ευκαιρίες βλέπει για την περιοχή μας και τη χώρα μας; Δώστε μας ένα αισιόδοξο μήνυμα.

Ο Ουίλσον Τσώρτσιλ έλεγε και κάτι άλλο: "Ποτέ ποτέ ποτέ μην τα παρατάς". Νομίζω

ότι αυτό είναι το πιο σημαντικό μήνυμα για όλους εμάς. Και εδώ στην Περιφέρεια κερδίζουμε μερικές μάχες, χάνουμε κάποιες άλλες. Το σημαντικό είναι να οπλίζεσαι με υπομονή, με επιμονή, με κουράγιο, με γενναιότητα και να δίνεις τις μάχες σου. Είμαστε στην καρδιά της Ελλάδος, είμαστε μία Περιφέρεια η οποία έχει σπουδαία ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Έχουμε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα και θα πρέπει να δώσουμε τη μάχη να το υλοποιήσουμε. Εάν δειλιάσουμε, εάν αποκαρδιωθούμε τότε θα έχουμε χάσει. Είναι αυτό που λέμε "Στη μάχη αν κάποιος πάει για να πεθάνει, στρατιώτης για πόλεμο δεν κάνει!"

Οι αγιογραφίες είναι για τις εκκλησίες. Οι άνθρωποι δεν είναι άγιοι· κάνουν λάθη. Θα θέλατε να μας πείτε για τα δικά σας λάθη; Επιπλέον τι θα συμβουλευάτε εμάς τους μικρότερους δίχως διδακτισμούς και αφελή αναποτελεσματικά «πρέπει»;

Λάθη ένα σωρό !... Κάποιος έγραψε πολύ σωστά ότι είμαστε το άθροισμα των λαθών μας. Θέλουμε όλοι να μιλάμε για τα σωστά μας και τα δυνατά μας σημεία. Η πραγματικότητα όμως είναι ότι όσο μεγαλώνουμε, τα λάθη μας ορίζουν και μας προσδιορίζουν. Κανείς δε σε ρωτά τι λάθος έχεις κάνει. Το ερώτημα είναι τι θα κάνεις μετά. Το ερώτημα δεν είναι αν θα πέσεις, γιατί σίγουρα θα πέσεις, αλλά αν θα σηκωθείς. Τελικά όλο αυτό κρίνεται από τους ανθρώπους που αγαπάς και σ' αγαπάνε. «Στο κόσμο άλλη ψυχή δε μ' έβλαψε εκτός από τη δική μου». Μετά θα πρέπει να επανορθώσεις, να κλείσεις τις πληγές, να επουλώσεις τα τραύματα και να ανακτήσεις ενδεχομένως πιο πολλά από ό,τι πριν.

Είστε γιος του Παύλου και πατέρας του Παύλου. Πείτε μας κάτι πρωτότυπο που κάνατε για την αγωγή των παιδιών σας. Νιώθετε ενοχές, ευθύνη; Ποιες είναι οι αγωνίες σας και οι ανησυχίες σας γι' αυτά;

Φαντάζομαι οι μπαμπάδες σας θα έχουν κάνει ό,τι κάνω και δεν μπορώ να φανταστώ ότι έχω κάνει κάτι ιδιαίτερο. Νιώθω παρά πολλές τύψεις γιατί δουλεύω από το πρωί μέχρι το βράδυ και δεν βλέπω τα παιδιά μου όσο θα ήθελα. Κάνω όμως μια πολύ μεγάλη προσπάθεια. Θέλω πάνω από όλα να είναι τα παιδιά μου ευτυχισμένα, ισορροπημένα, υγιή και να νιώθουν καλά. Αν αυτά είναι ευτυχισμένα, τότε είμαι και εγώ. Προφανώς προσπαθούμε με την μητέρα τους να τους εξηγήσουμε ότι στην κοινωνία δεν έχουμε μόνο δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις και πρέπει να είσαι συνεπής στις υποχρεώσεις. Άλλος ένας λόγος που πρέπει να το κάνουμε αυτό είναι διότι αν καταφέρουν να συμφιλιωθούν με τις ευθύνες τους, αν μάθουν να αγαπάνε την ευθύνη, όπως έλεγε και ο Ελύτης, νομίζω πως μετά θα είναι οι πιο ευτυχισμένοι άνθρωποι.

Είστε μέλος μιας οικογενειακής ιστορίας. Πώς νιώθετε γι' αυτό;

Σας ξιπάζουν οι έπαινοι; Σας πειράζουν τυχόν πικρόχολα σχόλια; Τι απαντάτε σ' αυτούς που σας αμφισβητούν;

Μέσα στο παιχνίδι είναι. Από την στιγμή που έχεις αποφασίσει να εκτεθείς στα δημόσια πράγματα, δέχεσαι ότι το γραφείο σου είναι γυάλινο, δέχεσαι ότι οι πάντες έχουν άποψη και καλά κάνουν. Διότι στην Ελλάδα η κριτική πολλές φορές ποινικοποιείται, δαιμονοποιείται. Αυτό όμως δεν είναι αλήθεια. Η εποικοδομητική

κριτική μπορεί να βοηθήσει πάρα πολύ, μπορεί να συμβάλλει πάρα πολύ στο έργο μας και στην δουλειά μας, αρκεί εμείς οι ίδιοι να μάθουμε όχι μόνο να μιλάμε, που είναι το πιο εύκολο, αλλά κυρίως να ακούμε. Αυτό που δεν σου κρύβω προσωπικά, που με ενοχλεί, είναι να αμφισβητήσει κάποιος την ηθική μου. Δόξα τω Θεώ δεν έχει συμβεί ποτέ και δεν νομίζω να μου συμβεί ποτέ. Αλλά το να προσπαθεί κάποιος να σου επισημαίνει τις αδυναμίες σου για να γίνεις καλύτερος στην δουλειά σου νομίζω ότι είναι ευπρόσδεκτο.

Αν δεν είσαστε αυτός που είστε τι θα θέλατε να είστε;

Όταν τελείωσα το πανεπιστήμιο, εκεί στα είκοσι δύο ήθελα να γίνω σκηνοθέτης. Ευτυχώς δεν έγινα! Το σημαντικό είναι εμείς που είμαστε στην Αυτοδιοίκηση να θυμόμαστε ότι είμαστε προσωρινοί, ότι αυτό που κάνουμε είναι εφήμερο. Σήμερα είμαστε, αύριο δεν είμαστε. Και αυτή είναι η μαγεία της δημοκρατίας, ότι κανείς δεν είναι μόνιμος, ότι μπορεί να γίνουν εκλογές και ο κόσμος μπορεί και, αν το πιστεύει, πολύ καλά θα κάνει να μας στείλει σπίτια μας. Άρα λοιπόν, πάντα πρέπει να σκεφτόμαστε ότι μπορεί αύριο το πρωί να χρειαστεί να ανοίξω την πόρτα, να βγω έξω και να κάνω κάτι άλλο. Εγώ ολοκληρώνω τώρα το διδακτορικό μου. Με πολύ μεγάλη χαρά θα πήγαινα στο πανεπιστήμιο να διδάξω.

Από πού δοκιμάζετε τους φίλους σας; Πώς αντιμετωπίζετε τους αντιπάλους;

Δεν δοκιμάζω ποτέ τους φίλους μου. Δεν αισθάνομαι ότι οι φίλοι μου πρέπει να περνάνε κάποιο τεστ για να είναι φίλοι μου. Η φιλία κρίνεται σε βάθος χρόνου προφανώς και πάντα κρίνεται στα δύσκολα. Γιατί στα εύκολα και στα ωραία είμαστε πολλοί, στα δύσκολα είναι που γινόμαστε λίγοι. Άρα προφανώς όταν κανείς αντιμετωπίζει πολύ μεγάλες δυσκολίες κοιτάει δίπλα του και δεν υπάρχει μεγαλύτερη δύναμη, στήριξη, αγάπη από αυτή που μπορεί να σου δώσει ενός φίλος. Πως αντιμετωπίζω τους αντιπάλους; Όπως θα ήθελα να αντιμετωπίζουν εμένα, δηλαδή με έναν πολιτικό πολιτισμό και χωρίς σε καμία περίπτωση να χαλάω ανθρώπινες σχέσεις. Επειδή διαφωνούμε δεν σημαίνει ότι δεν μπορούμε να συνυπάρχουμε. Μπορεί να είμαστε δυο φίλοι, αλλά στο περιφερειακό συμβούλιο να τσακωνόμαστε. Δεν είναι κακό αυτό, καλό είναι. Το σημαντικό είναι να προστατεύουμε τις ανθρώπινες σχέσεις.

Τελειώνοντας θέλουμε με κάθε ειλικρίνεια να μας πείτε τι γνώμη σχηματίσατε για εμάς; Τι σας ρωτήσαμε που δεν έπρεπε και τι δε ρωτήσαμε ενώ θα έπρεπε.

Όλοι σας το λένε αλλά εγώ το εννοώ. Έχω σχηματίσει την καλύτερη γνώμη. Έχω απολαύσει πάρα πολύ αυτή την συζήτηση και νομίζω ότι οι ερωτήσεις σας ήταν ουσιαστικές και εστιασμένες. Δεν θα πρόσθετα και δεν θα αφαιρούσα τίποτα. Και ξέρετε γιατί απόλαυσα πάρα πολύ αυτή την συζήτηση; Γιατί ήταν ερωτήσεις που με έκαναν να σκέφτομαι, δεν κατέφυγα σε έτοιμες απαντήσεις όπως δυστυχώς πολλές φορές κάνουμε εμείς που ασχολούμαστε με τα κοινά αλλά βούτηξα μέσα μου και προσπάθησα να σας βγάλω την αλήθεια μου.

Κύριε Περιφερειάρχη, εμείς εδώ σήμερα νιώσαμε πάρα πολύ όμορφα. Μας αντιμετωπίσατε με νηφαλιότητα, διαλλακτικότητα, προσήνεια και κατανόηση. Δε

σας κρύβουμε πως σας συμπαθήσαμε και σας αγαπήσαμε ως φιλόξενο οικοδεσπότη και πολιτισμένο άνθρωπο. Ευχαριστούμε για άλλη μια φορά για την εμπειρία που μας προσφέρατε. Τη μόνη αντιπροσφορά που εμείς μπορούμε να κάνουμε είναι να σας ευχηθούμε από καρδιάς υγεία, δύναμη και επιτυχία σ' όλους τους τομείς της ζωής σας.

Σας ευχαριστούμε.

Εγώ σας ευχαριστώ. Και σας ευχαριστώ και για τις ευχές σας. Είναι το καλύτερο που θα μπορούσε να ευχηθεί κανείς.